

بیت

شماره: ۲۱۱/۳۱۵۶

تاریخ: ۱۳۹۳/۱/۲۶

پوست

دفترخانه شورای نگهبان
شماره ثبت: ۹۲، ۱۵، ۲۱۵
تاریخ ثبت: ۱۳۹۳ / ۱ / ۲۶
کد پرونده:
سامت ورود:

حضرت آیت الله هاشمی رفسنجانی

رئیس محترم مجمع تشخیص مصلحت نظام

در اجرای اصل یکصد و دوازدهم (۱۱۲) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
مصوبه جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۳/۱/۲۴ مجلس شورای اسلامی با در نظر گرفتن
مصلحت نظام و عدم تأمین نظر شورای محترم نگهبان که تحت عنوان لایحه معاهده استرداد
مجرمین بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین به مجلس تقدیم گردیده بود،
بر اساس تصمیم جلسه علنی مزبور همراه با کلیه سوابق به شرح پیوست ارسال می گردد.

علی لاریجانی

رونوشت:

- شورای محترم نگهبان، عطف به نامه شماره ۹۲/۳۰/۵۲۲۲۴ مورخ ۱۳۹۲/۸/۲۰

جهت استحضار

لایحه معاهده استرداد مجرمین بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین

ماده واحده- معاهده استرداد مجرمین بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.
تبصره- رعایت اصل یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در اجرای ماده (۲۱) معاهده و اصل هفتاد و هفتم (۷۷) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران برای هرگونه اصلاح معاهده در اجرای ماده (۲۲) آن، الزامی است.

بسم الله الرحمن الرحيم

معاهده استرداد مجرمین

بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین

جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین که از این پس «طرفین» نامیده می‌شوند:

با ابراز تمایل جهت ارتقاء همکاری مؤثر بین دو کشور در راستای جلوگیری از ارتکاب جرم بر اساس احترام متقابل به حاکمیت، مساوات و منافع متقابل، تصمیم به انعقاد این معاهده گرفته‌اند و به شرح زیر توافق نموده‌اند:

ماده ۱- تعهد به استرداد

هر یک از طرفین طبق مفاد این معاهده تعهد می‌نماید بر مبنای درخواست طرف دیگر، افراد حاضر در قلمرو خود را که به منظور انجام دادرسی کیفری یا اجرای حکم محکومیت مورد درخواست طرف دیگر هستند، به یکدیگر مسترد نمایند.

ماده ۲- جرائم قابل استرداد

۱- استرداد انجام نخواهد شد مگر آنکه عمل ارتكابی که به استناد آن درخواست استرداد شده است طبق قوانین هر دو طرف جرم بوده و دارای یکی از شرایط زیر باشد:
الف- در صورتی که درخواست استرداد به منظور انجام دادرسی کیفری است، جرم طبق قوانین هر دو طرف دارای مجازات حبس بیش از یکسال یا مجازات سنگین تری باشد؛ یا

ب- در صورتی که درخواست استرداد به منظور اجرای حکم باشد، از مدت محکومیتی که فرد باید تحمل کند، در زمان درخواست حداقل شش ماه باقیمانده باشد.

۲- در توصیف عملی که طبق بند (۱) این ماده به موجب قوانین دو طرف جرم محسوب می گردد، لازم نیست که قوانین دو طرف آن عمل را تحت عنوان مجرمانه یکسان بشناسند یا تعریفی یکسان از آن داشته باشند.

۳- چنانچه استرداد برای ارتكاب دو یا چند عمل که هر یک از آنها طبق قوانین دو طرف جرم محسوب می شود، درخواست شود و حداقل یکی از آنها دارای شرایط پیش بینی شده در بند (۱) این ماده باشد، طرف درخواست شونده می تواند برای تمام آن اعمال استرداد را انجام دهد.

ماده ۳- راههای ارتباط

هرگونه ارتباط بین مقامهای صلاحیتدار طرفین در خصوص موارد استرداد، از طریق مجاری دیپلماتیک صورت خواهد گرفت.

ماده ۴- درخواست استرداد و اسناد لازم

۱- درخواست استرداد باید کتبی و متضمن موارد زیر بوده یا به همراه آنها باشد:

الف- نام مقام درخواست کننده

ب- نام، سن، جنسیت، تابعیت، اسناد هویت، شغل و محل سکونت یا اقامت شخص مورد نظر و اطلاعات دیگری که می تواند به شناسایی هویت و مکان احتمالی وی کمک کند و در صورت امکان توضیح راجع به مشخصات ظاهری شخص، عکسها و برگه انگشتنگاری وی

ب- شرحی درخصوص پرونده از جمله خلاصه‌ای از عمل مجرمانه و نتایج حاصل از آن

ت- متن مفاد مربوط قوانین مرتبط با رسیدگی کیفری که جرم را تعیین می‌کند و مجازاتی را توصیف می‌نماید که می‌تواند در مورد آن اعمال گردد؛ و

ث- متن مفاد مربوط به قوانینی که تعیین‌کننده هر نوع محدودیت زمانی برای تعقیب یا اجرای مجازات است.

۲- علاوه بر مفاد بند (۱) این ماده:

الف- درخواست استرداد برای انجام دادرسی کیفری علیه شخص موردنظر باید منضم به تصویری از دستور دستگیری صادره توسط مقام صلاحیتدار طرف درخواست‌کننده باشد؛ یا

ب- درخواست استرداد برای اجرای حکم علیه شخص موردنظر باید منضم به تصویری از حکم لازم‌الاجرای دادگاه و نیز شرحی در مورد مدت محکومیت که قبلاً اجراء شده است باشد.

۳- درخواست استرداد و اسناد همراه آن باید امضاء یا مهر شود و به همراه ترجمه به زبان طرف درخواست‌شونده یا به زبان انگلیسی باشد.

ماده ۵- اطلاعات اضافی

چنانچه طرف درخواست‌شونده تشخیص دهد که اطلاعات مربوط به درخواست استرداد کافی نمی‌باشد، می‌تواند درخواست نماید که اطلاعات اضافی ظرف سی روز ارسال گردد. بنا به درخواست طرف درخواست‌کننده مدت مذکور را می‌توان برای پانزده روز تمدید نمود. چنانچه طرف درخواست‌کننده در ارسال اطلاعات اضافی ظرف مدت مذکور قصور ورزد، چنین تلقی می‌گردد که به‌طور داوطلبانه از درخواست خود صرف‌نظر نموده است. در هر صورت برای طرف درخواست‌کننده مانعی جهت تنظیم درخواست استرداد جدید برای همان جرم وجود ندارد.

ماده ۶- موارد اجباری امتناع از استرداد

استرداد در موارد زیر رد خواهد شد:

- الف- چنانچه طرف درخواست‌شونده معتقد باشد جرمی که به خاطر آن درخواست استرداد شده است، جرم سیاسی است یا اینکه طرف درخواست‌شونده به شخص موردنظر پناهندگی داده باشد.
- ب- چنانچه طرف درخواست‌شونده دلایل اساسی جهت اعتقاد به این داشته باشد که تقاضا برای استرداد به منظور تعقیب جزائی یا کیفر دادن شخص موردنظر به دلیل نژاد، جنسیت، مذهب، ملیت یا اعتقادات سیاسی می‌باشد یا اینکه به وضعیت شخص در رسیدگی‌های قضائی به دلایل مذکور ممکن است لطمه وارد شود.
- پ- چنانچه جرمی که به استناد آن استرداد مجرم تقاضا شده است صرفاً نظامی باشد.
- ت- چنانچه شخص موردنظر در زمان دریافت درخواست استرداد توسط طرف درخواست‌شونده، دارای تابعیت طرف درخواست‌شونده باشد.
- ث- چنانچه طبق قوانین هر یک از طرفین شخص موردنظر از مسؤلیت کیفری به هر دلیل از قبیل مرور زمان یا عفو معاف باشد.
- ج- چنانچه طرف درخواست‌شونده در مورد شخص موردنظر درخصوص جرمی که به استناد آن درخواست استرداد شده است قبلاً حکم لازم‌الاجراء صادر نموده یا دادرسی را به اتمام رسانده باشد؛ یا
- چ- چنانچه درخواست استرداد توسط طرف تقاضاکننده بر مبنای حکم غیابی ارائه شده باشد مگر آنکه طرف درخواست‌کننده متعهد شود که شخص مورد نظر فرصت محاکمه مجدد با حضور خود را خواهد داشت.

ماده ۷- موارد اختیاری امتناع از استرداد

درخواست استرداد در موارد زیر می‌تواند رد شود:

- الف - طرف درخواست‌شونده نسبت به جرمی که به استناد آن درخواست

استرداد شده است طبق قوانین ملی خود دارای صلاحیت کیفری باشد و تعقیب را شروع کرده یا در صدد شروع تعقیب علیه شخص مرتکب باشد؛ یا ب - استرداد با توجه به ملاحظات انسان‌دوستانه از نقطه نظر سن، وضعیت سلامتی یا سایر شرایط شخص مورد نظر مناسب نباشد.

ماده ۸- نعهد طرف درخواست‌شونده به انجام دادرسی کیفری چنانچه استرداد به موجب جزء (ت) ماده (۶) انجام نشود، طرف درخواست‌شونده، به درخواست طرف درخواست‌کننده، پرونده را به منظور انجام دادرسی کیفری طبق قوانین ملی خود به مقام صلاحیتدار خود ارجاع خواهد نمود. بدین منظور طرف درخواست‌کننده اسناد و شواهد مرتبط با پرونده را به طرف درخواست‌شونده تسلیم می‌نماید.

ماده ۹- دستگیری موقت

۱- در موارد اضطراری یک طرف می‌تواند درخواست دستگیری موقت شخص مورد نظر توسط طرف دیگر را قبل از درخواست استرداد بنماید. چنین تقاضایی را می‌توان کتباً از طریق مجاری ذکر شده در ماده (۳)، سازمان پلیس جنایی بین‌المللی (اینترپل) یا سایر مجاری مورد توافق طرفین تسلیم کرد.

۲- تقاضا جهت دستگیری موقت باید حاوی موارد اشاره شده در بند (۱) ماده (۴)، اطلاعیه‌ای مبنی بر وجود اسناد اشاره شده در بند (۲) همان ماده و اطلاعیه‌ای مبنی بر اینکه درخواست رسمی برای استرداد شخص مورد نظر متعاقباً ارسال خواهد شد، باشد.

۳- طرف درخواست‌شونده باید بلافاصله طرف درخواست‌کننده را از نتایج اقدامات انجام شده در مورد تقاضا مطلع سازد.

۴- چنانچه ظرف یک دوره سی روزه پس از دستگیری شخص مورد نظر، مقامهای صلاحیتدار طرف درخواست‌شونده، درخواست رسمی استرداد را دریافت نمایند، دستگیری موقت خاتمه خواهد یافت. بر مبنای درخواست طرف درخواست‌کننده این مهلت تا پانزده روز قابل تمدید است.

۵- خاتمه دادن به دستگیری موقت به موجب بند (۴) این ماده منافاتی با استرداد شخص مورد نظر چنانچه طرف درخواست شونده بعداً درخواست رسمی استرداد را دریافت نماید، نخواهد داشت.

ماده ۱۰- تصمیم راجع به درخواست استرداد

۱- طرف درخواست شونده، درخواست استرداد را طبق تشریفات مقرر در قوانین ملی خود بررسی خواهد کرد و طرف درخواست کننده را بلافاصله از تصمیم خود مطلع خواهد نمود.

۲- اگر طرف درخواست شونده، تمام یا قسمتی از درخواست استرداد را رد نماید، دلایل رد به ظرف درخواست کننده اطلاع داده خواهد شد.

ماده ۱۱- تحویل شخص مورد استرداد

۱- چنانچه استرداد مورد قبول طرف درخواست شونده باشد، طرفین درخصوص زمان، مکان و سایر موضوعات مربوط به اجرای استرداد توافق خواهند نمود. همچنین طرف درخواست شونده، مدت زمان دستگیری قبل از تحویل شخص مورد استرداد را به آگاهی طرف درخواست کننده خواهد رساند.

۲- چنانچه ظرف درخواست کننده ظرف پانزده روز پس از تاریخ توافق شده برای اجرای استرداد، شخص مورد استرداد را تحویل نگیرد، طرف درخواست شونده بلافاصله وی را آزاد خواهد نمود و می تواند از قبول درخواست جدید از جانب طرف درخواست کننده برای استرداد آن شخص برای همان جرم جز در صورتی که در بند (۳) این ماده به گونه دیگری پیش بینی شده باشد، امتناع ورزد.

۳- چنانچه یک طرف به دلایل خارج از اراده خود نتواند نسبت به تسلیم یا تحویل گرفتن شخص مورد استرداد ظرف دوره زمانی توافق شده اقدام نماید، طرف دیگر را فوری مطلع خواهد نمود. طرفین مجدداً در مورد مسائل مربوط برای انجام استرداد توافق خواهند نمود و مفاد بند (۲) این ماده اعمال خواهد شد.

ماده ۱۲- تعویق استرداد و استرداد موقت

۱- چنانچه شخص موردنظر برای ارتکاب جرمی غیر از جرم موضوع استرداد در حال محاکمه یا گذراندن دوره محکومیت در کشور طرف درخواست‌شونده باشد طرف درخواست‌شونده می‌تواند پس از اتخاذ تصمیم راجع به استرداد، تحویل مجرم را تا پایان محاکمه یا اتمام محکومیت به تعویق اندازد. طرف درخواست‌شونده باید طرف درخواست‌کننده را از تعویق استرداد آگاه نماید.

۲- چنانچه تعویق استرداد موضوع بند (۱) این ماده موجب مرور زمان برای تعقیب یا مانع انجام تحقیقات طرف درخواست‌کننده در مورد جرمی که موضوع درخواست استرداد است بشود، طرف درخواست‌شونده می‌تواند تاحدی که قوانین ملی آن اجازه می‌دهد شخص موردنظر را به کشور طرف درخواست‌کننده طبق شروط توافق شده بین طرفین به طور موقت تحویل دهد. طرف درخواست‌کننده پس از تکمیل مراحل رسیدگی مربوط، شخص مزبور را فوری به طرف درخواست‌شونده باز خواهد گرداند.

ماده ۱۳- استرداد به درخواست چند کشور

در صورتی که استرداد به‌طور همزمان توسط بیش از یک کشور، برای جرم واحد یا جرمهای مختلف درخواست شده باشد طرف درخواست‌شونده با در نظر گرفتن تمامی شرایط به‌ویژه درجه شدت و محل ارتکاب جرم، تاریخ درخواست‌ها، تابعیت شخص مورد نظر و امکان استرداد مجدد به دولت دیگر اتخاذ تصمیم خواهد کرد.

ماده ۱۴- قاعده اختصاصی بودن

۱- شخص مسترد شده طبق این معاهده نباید به اتهام جرائم ارتكابی قبل از تحویل وی غیر از جرمی که به خاطر آن مسترد شده است، در کشور طرف درخواست‌کننده تحت پیگرد قرار گیرد یا مجازات شود همچنین نباید به کشور ثالثی استرداد مجدد گردد مگر:

الف- طرف درخواست‌شونده قبلاً رضایت خود را اعلام داشته باشد. به منظور

چنین رضایتی طرف درخواست‌شونده می‌تواند تحویل اسناد و اطلاعات مذکور در ماده (۴) را مطالبه نماید.

ب- آن شخص کشور طرف درخواست‌کننده را ظرف سی روز پس از آنکه برای ترک آن آزاد بوده، ترک ننماید. در هر صورت این مهلت شامل مدت زمانی که او به دلایل خارج از اراده خود نتوانسته کشور طرف درخواست‌کننده را ترک نماید نمی‌گردد؛ یا
پ- آن شخص پس از ترک کشور طرف درخواست‌کننده داوطلبانه به آنجا بازگشته باشد.

۲- چنانچه وصف کیفری جرم ارتكابی در خلال رسیدگی تغییر یابد، شخص مسترد شده نباید تعقیب یا مجازات شود مگر اینکه جرم توصیف جدید شرایط مذکور در ماده (۲) را دارا باشد.

ماده ۱۵- استرداد مجدد

اگر شخص مسترد شده قبل از پایان مراحل تعقیب، دادرسی یا اجرای مجازات به قلمرو طرف درخواست‌شونده برگردد، آن شخص براساس درخواست طرف درخواست‌کننده مجدداً مسترد خواهد شد. در این صورت تسلیم اطلاعات و اسنادی که در ماده (۴) ذکر شده است مورد نیاز نمی‌باشد.

ماده ۱۶- تحویل اموال

۱- بنا به درخواست طرف درخواست‌کننده، طرف درخواست‌شونده باید تا آنجایی که قوانین ملی آن اجازه می‌دهد عواید ناشی از جرم و آلات جرم و سایر اموالی که می‌تواند به عنوان دلیل به کار رود و در قلمرو خود به آنها دست یافته است را توقیف نماید و هنگام قبول استرداد، آنها را به طرف درخواست‌کننده تحویل دهد.

۲- در صورتی که موضوع استرداد مورد قبول واقع گردد، اموال اشاره شده در بند (۱) این ماده به هر صورت تحویل می‌گردند حتی اگر عمل استرداد به دلیل مرگ، ناپدید شدن یا فرار شخص موردنظر امکان‌پذیر نباشد.

۳- طرف درخواست‌شونده می‌تواند برای انجام هرگونه دادرسی کیفری دیگر، تسلیم اموال فوق‌الذکر را تا زمان اتمام دادرسی به تعویق بیندازد یا آنها را به‌طور موقت به شرط آنکه طرف درخواست‌کننده متعهد به بازگرداندن آنها باشد تسلیم نماید.

۴- تسلیم اموال یاد شده به هرگونه حق قانونی طرف درخواست‌شونده یا اشخاص ثالث نسبت به آن اموال، لطمه‌ای وارد نخواهد نمود. هرگاه چنین حقوقی وجود داشته باشد طرف درخواست‌کننده بنا به درخواست طرف درخواست‌شونده، اموال تسلیم شده را بدون هزینه در اسرع وقت پس از اتمام دادرسی به طرف درخواست‌شونده باز خواهد گرداند.

ماده ۱۷- عبور

۱- هرگاه یکی از طرفین قرار است شخصی را از کشور ثالثی از طریق قلمرو طرف دیگر مسترد نماید، آن طرف از طرف دیگر اجازه چنین عبوری را درخواست خواهد نمود. در صورت انتقال هوایی چنانچه فرودی در قلمرو طرف دیگر پیش‌بینی نشده باشد چنین اجازه‌ای ضروری نیست.

۲- طرف درخواست‌شونده تا آنجا که با قوانین ملی آن مغایرتی نداشته باشد، درخواست عبور مطرح شده از سوی طرف درخواست‌کننده را خواهد پذیرفت.

ماده ۱۸- اعلام نتیجه

طرف درخواست‌کننده فوری طرف درخواست‌شونده را از اطلاعات درباره رسیدگی‌ها با اجرای مجازات علیه شخص مسترد شده یا اطلاعات مرتبط با استرداد مجدد آن شخص به کشور ثالث آگاه خواهد ساخت.

ماده ۱۹- هزینه‌ها

هزینه‌های ناشی از مراحل رسیدگی به استرداد در قلمرو طرف درخواست‌شونده برعهده همان طرف خواهد بود. هزینه‌های حمل و نقل و مخارج عبور در ارتباط با تحویل

دادن یا تحویل گرفتن شخص مسترد شده برعهده طرف درخواست کننده خواهد بود.

ماده ۲۰- ارتباط با سایر معاهدات

این معاهده بر حقوق و تعهدات برعهده گرفته شده طرفین به موجب هرگونه معاهدات دیگر تأثیری نخواهد داشت.

ماده ۲۱- حل و فصل اختلافات

هرگونه اختلافات ناشی از تفسیر یا اجرای این معاهده به وسیله مشورت از طریق مجاری دیپلماتیک حل و فصل خواهد شد.

ماده ۲۲- لازم الاجراء شدن، اصلاح و خاتمه

۱- این معاهده منوط به تصویب است. این معاهده در سی امین روز پس از تاریخ مبادله اسناد تصویب، لازم الاجراء می گردد.

۲- این معاهده ممکن است در هر زمان با توافق کتبی طرفین اصلاح شود.

۳- هر یک از طرفین می تواند به وسیله یک اطلاعیه کتبی از طریق مجاری دیپلماتیک در هر زمان این معاهده را پایان دهد. خاتمه معاهده در یکصد و هشتادمین روز پس از تاریخ ارائه اطلاعیه نافذ خواهد شد. اختتام این معاهده تأثیری بر مراحل اجرایی استرداد که قبل از تاریخ اختتام آغاز شده است نخواهد داشت.

۴- این معاهده در مورد هر درخواستی که بعد از لازم الاجراء شدن آن ارائه شود، اعمال خواهد شد حتی اگر جرائم مربوط قبل از لازم الاجراء شدن این معاهده به وقوع پیوسته باشند.

در تأیید مراتب فوق امضاء کنندگان زیر که از جانب دولتهای متبوع خود دارای صلاحیت لازم می باشند، این معاهده را امضاء نمودند.

این معاهده در دو نسخه در تهران در روز ۲۰ شهریور ۱۳۹۱ هجری شمسی برابر با ۱۰ سپتامبر ۲۰۱۲ میلادی به زبانهای فارسی، چینی و انگلیسی تنظیم گردید که تمامی متون دارای اعتبار یکسان هستند. در صورت اختلاف در تفسیر، متن انگلیسی ملاک قرار خواهد گرفت.

از طرف	از طرف
جمهوری خلق چین	جمهوری اسلامی ایران

مجلس بر مصوبه قبلی خود اصرار ورزید.

مصوبه فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره منضم به متن معاهده شامل مقدمه و بیست و دو ماده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و چهارم فروردین ماه یکهزار و سیصد و نود و سه مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

علی لاریجانی